

SETKÁVÁNÍ

7/2015

BRNEŇSKÝ EVANGELICKÝ MEŠIČNÍK

EVANGELICKÁ CÍRKEV V BRNĚ

Farní sbor Českobratrské církve evangelické v Brně I

Betlémský kostel a kostel J. A. Komenského (Červený kostel)
Opletalova 6, 602 00 Brno, tel: 542 211 453, 542 210 332
email: ccebrno1@atlas.cz, <http://www.cervenykostel.cz>
kazatelé: Jiří Gruber a Olga Tydlitátová, faráři
seniorátní kazatelé: Jiří Šimsa a Jaroslav Vítek
kurátor: Václav Matoulek, past. pracovnice: Marie Melicharová

Farní sbor Českobratrské církve evangelické v Brně II

Blahoslavův dům, Lidická 79, 602 00 Brno, tel: 541 212 469
email: brno-ii@evangnet.cz, <http://brno-ii.evangelnet.cz>
kazatelé: Martin Horák a Alexandra Hauserová, faráři
kurátor: Jaroslav Kučera, past. pracovnice: Klára Němečková

Farní sbor ČCE v Brně - Husovicích

Netušilova 26, 614 00 Brno, tel: 545 212 420
email: husovice@evangnet.cz, <http://www.ccehusovice.cz>
kazatel: Štěpán Hájek, farář
kurátor: Vladimír Zikmund

Farní sbor ČCE v Brně - Židenicích

Kostel Jílkova 74, fara Konečného 8, tel: 530 324 052
email: zidenice@evangnet.cz, <http://zidenice.evangelnet.cz>
kazatelé: Pavel Kašpar a Marta Židková, faráři
kurátor: Miroslav Maňák, past. pracovnice: Jana Kašparová

Diakonie ČCE - středisko v Brně

Hrnčířská 27, 602 00 Brno, tel: 549 242 279, 541 248 401
email: brno@diakoniecce.cz <http://brno.diakonie.cz>
ředitel: Jan Soběslavský

EVANGELICKÁ
AKADEMIE
BRNO

Evangelická akademie,

Vyšší odborná škola sociálně právní

Opletalova 6, tel: 542 221 741, email: vos@eabrno.cz

Střední zdravotní škola Evangelické akademie

Šimáčkova 1, 542 213 593, email: cszs@eabrno.cz,

<http://www.eabrno.cz>

ředitelka: Hana Svobodová

Setkávání - brněnský evangelický měsíčník. Ročník 2015 (XVII). Vydávají sbory Českobratrské církve evangelické Brno I a Brno II. Odpovědní redaktoři: Jiří Gruber, Martin Horák. Obálka Iva Tůmová. Registrováno pod číslem MK ČR E12109. Doporučená cena jednotlivého čísla 15 Kč. Roční předplatné 150 Kč, sponzorské 200 Kč. Redakce: 602 00 Brno, Opletalova 6. Vychází 10x ročně.

ÚVODNÍK

Léto je tu, milé čtenářstvo! Nezadržitelně se na nás valí v podobě veder i bouřek. A také zrají třešně a jahody. A na zahradě Blahoslavova domu je konečně parádní pískoviště. A budou Husovské slavnosti v Praze i jinde. A na náměstí u kostela svatého Jakuba bývá večer atmosféra jako v přímořském letovisku. A končí školní rok. A na Zelném rynku už jsou zase zelináři. A na Jižní Moravě je sucho, sucho tak, že prý nebudou meruňky v Miroslavi a v Nosislavi, to dělá kdekomu starosti. A v Brně a okolí běží Rok smíření, 70 let po skončení 2. světové války. A v našem sboru se minulý měsíc narodili hned dva Tobiášové. A v krytu na Husově ulici se hrál jazz. A do Evropy utíkají zoufalí lidé a Evropa, včetně mnoha Čechů, je nechce. A za pár dnů se konečně otevře dlouho opravovaná ulice Milady Horákové. A cvičili Sokolové a bylo jich spousta. A rozkvétají hortenzie. A na stadionu za Lužánkami se bude po mnoha letech zase hrát fotbal. A...

Je toho hodně, co se kolem nás děje, dobré i znepokojující, povzbudivé i zoufale špatné věci, člověk to ani nestačí sledovat, leckdo zavře oči a zalepí uši voskem před zpravodajským gulášem, jiný zase pro samou práci nebo starosti nestihá sledovat výstavy a to, že kvetou a odkvétají květiny. A my, kdo nemáme zahrádku, často neumíme upozorovat, že dlouho nepršelo a že krajíně zoufale chybí voda.

Děje se toho hodně, co si žádá naši pozornost. A tu moji leckdy strhne něco, co se mi zdá pro tu chvíli tak DŮLEŽITÉ, že vytěsním spoustu dalšího. Někdy je to snad i potřeba. Ale mnohdy ne. Jestli to máte také tak nějak, pak vám přeju, abyste v létě stihali sledovat vlaštovky a letadla na nebi, i zprávy, aby vás neminuly akce kolem 600. výročí mučednické smrti Jana Husa ani točená zmrzlina za rohem, zkrátka, aby vám neunikaly malé věci pro velké a velké věci pro malé. Protože ty „malé“ jsou často zdrojem povzbuzení a sil pro ty „velké“. Dobrý letní čas!

Saša Hauserová

BYLO

Andělé Noci kostelů

„Chápu, taky spěcháš na Noc kostelů“, omlouvám se v pátek odpoledne kolegovi katolíkovi, když po něm ještě rychle něco chci. „Žel to letos nevyjde, máme nemocné děti“, odpovídá. Rýpnu si: „Tak to se budete hromadně dívat na Husa, ne?“ Zasmějeme se a už spěchám do brněnských ulic. Však už duní zvony na všech věžích a po pár kapkách vylézá sluníčko, jev na Noc kostelů nevidaný.

Před Tomáškem se už tuží sebraná parta katolíků, skládají velké papírové krabice a lepí je k sobě. Někdo na ně nasprejoval nápis „Město andělů“. Půjčím si fixu a začínám malovat prvního anděla. „Jé, jé...“ slyším kolem sebe. Zabraná do kreslení jsem nepostřehla, že mě obklopila skupinka rómských dětí.

Znejistím, pak ale zahlédnu za nimi smějící se jeptišku. Holka vedle mne říká: „Já bych chtěla taky umět kreslit anděla!“ Odpovídám, že je to jednoduché, namaluje princeznu a pak jí přikreslí křídla. Pustí se do toho a na sukni napíše „Gabryel“ a vedle „Marya“. Andělů přibývá jako hub po dešti. A také křížů, hvězd a modlitbiček. Romka kouše konec fixy a nemůže si vzpomenout, jak pokračuje „Andělíčku, můj strážníčku, opatruj...“ množí se psaná jména, koho všeho má opatrovat.

Přejdu do Červeného kostela. Mezi sloupy povívají korouhve s Rechlíkovými anděly. Tak se sem hodí, že se nechce věřit, že je autor nemaloval právě pro

tento prostor. Odolám pokušení zastavit se na bezkonkurenčně nejlepším občerstvení v CB na Kounicově a mířím ke svému domovskému sboru. Z vrat Blahoslavova domu právě vybíhá „má“ skupinka malujících Romů. Mají přede mnou náskok. Nechápu, že řádová sestřička udržuje tempo s nimi. Asi už má křídla. Zevnitř se line „Ave Maria“. Vejdu a vidím sbor jeptišek, pak mezi nimi rozeznávám Marušku Piknovou. Jelikož její bratr neví, že by vstoupila do kláštera, bude to nějaký omyl. Nejsou to jeptišky. Nicméně zpívají andělsky.

Vystojím si frontu na palačinku a přitom referuji, jak jde Noc kostelů u „konkurence“. Věra Osvaldová s láskou smaží dobročinné palačinky, které zahřejí v žaludku i na duši. To jsou ti andělé Noci kostelů, spousta dobrovolníků, bez nichž by tato skvělá akce nebyla. Paďoursky letos nezvládám osm kostelů jako v letech předchozích, chci stihnout doma Husa. Osloveni nečekaně zdařilým hlubokým filmem spěcháme zas všichni v pondělí do práce. Z Tomáška právě plošinou sundávají červenou plachtu s nápisem. Tak zase za rok! No, kéž by bylo Brno městem andělů častěji než jednou do roka.

Marta Procházková

Noc kostelů v Židenicích

Letošní noc kostelů byla v židenickém sboru, vzhledem k nutným opravám stropní konstrukce kostela, v ohrožení. Byla jsem to právě já, kdo přišel s kacířským názorem, zda bychom ji pro letošek neměli „odtroubit“. Všichni mě ve staršovstvu umlčeli a udělali dobře.

Pečlivě promyšlené přípravy programu se ujala farářka Marta Židková a konečný návrh sestavila do přehledné tabulky, podle níž asi 30 dobrovolníků našlo místo a čas svého uplatnění. Začátek programu byl stanoven už na 17.30 a byl určen především dětem a jejich rodičům.

Děti si mohly vytvořit malováním na sklo lampičky nebo i jinak výtvarně tvořit. „Každá tma je překonatelná světlem“, a to v přeneseném slova smyslu, jak mohou dokázat i děti. O tom připravil biblické vyprávění doprovázené flanelografem farář Pavel Kašpar. Zvolil si k tomu biblický příběh o uzdravení Námana Syrského podle rady izraelského děvčátka. Na závěr tohoto programového bloku zazněly, v rytmické a živé podobě, písně ze zpěvníku Svítá, a kdo je znal, s chutí se připojil.

Ve 20 hodin se kostel zaplnil lidmi, kteří si zřejmě avizovaný program vyhlédli a chtěli si ho nerušeně vyslechnout. Díky tomu v klidu a soustředění proběhl krásný koncert duchovní barokní hudby, hraný na kopie historických nástrojů, v podání souboru Symphonia Sacrae. Po skončení někteří zůstali, avšak přišli i jiní, kteří si chtěli poslechnout program našeho Chrámového pomocného tělesa s vtipnou zkratkou ChraPoT. Ani ti neklamali, a my, co už je známe, jsme si znovu uvědomili, jak hudební zážitek je umocněn pohledem na jejich sympatické a souznějící mladé tváře.

Na zpěv navázala Marta Židková krátkým, avšak působivým kázáním o „průniku Božího světla do temných zákoutí našich životů“.

Po krátké přestávce proběhl třetí koncert večera, tentokrát v podání varhanice Michaely Kubelové a renomovaného houslisty Lukáše Mika. Jejich souhra, sóla i improvizace byly nádherné a byly po zásluze oceněny bouřlivým potleskem všech přítomných.

Během celého večera byla možnost občerstvit se něčím slaným, sladkým, teplým i studeným, o což se jako obvykle postaraly ochotné sestry z našeho sboru. Ve sborovém sálku byla k zhlednutí výstavka obrazů z cyklu Zkameněliny výtvarnice J. Peškové a na zdi pod pergolou dětmi zpracované informační tabule o historii sboru. Někteří členové sboru se v průběhu večera věnovali návštěvníkům a odpovídali jim na případné dotazy. Kdosi nám pak sdělil, že bylo zaslechnuto i konstatování jedné návštěvnice: „tady je to lepší než u těch křesťanů tam na Gajdošce“. Trochu se zmíněné dámy překvapily, když jim bylo plaše sděleno: „my jsme také křesťanský sbor“.

Děti se též podílely u vchodu do kostela na evidenci počtu návštěvníků či dávání razítek kostela sběratelským zájemcům. V neděli v kostele nám prozradily, že napočítaly 358 příchozích.

Poslední programový blok patřil meditacím, modlitbám a zpěvům z Taizé, které jako pravidelně třetí středu v měsíci připravili bratři J. Suchy a P. Šplíchal.

Toto společenství setrvalo spolu za světla svíček a hudebního doprovodu kytary, klarinetu a houslí až asi do půl jedné v noci. Kdo vydržel, mohl pocítit naplnění stanoveného hesla pro akci Noc kostelů:

„Žádná tma pro tebe není temná. Noc jako den svítí, temnota je jako světlo.“

Jana Slámová

Nový synod a nová synodní rada

V květnu byl v Praze ustaven nový 34. synod naší církve, který se bude scházet další čtyři roky, aby rozhodoval o věcech, které se týkají celé naší církve. Nejdůležitějším úkolem prvního zasedání byla volba nové synodní rady, která se ujme úřadu koncem listopadu. Nejprve proběhl průzkum ve všech seniorátech a kandidáti se předem vyjádřili, zda by volbu přijali. Mnozí odmítli, ale nakonec bylo kandidátů o něco více než volených funkcí. Na synodu se všichni představili (nebo byli představeni) a následovala tajná volba na každé z šesti míst. Novým synodním seniorem byl zvolen bratr Daniel Ženatý, dosud farář v Pardubicích (dříve na Vsetíně a v Novém Městě na Moravě). Synodním kurátorem bude Vladimír Zikmund ze sboru Brno Husovice, až dosud seniorátní kurátor brněnského seniorátu. Jejich náměstky budou kazatelé Ondřej Titěra z Jablonce a Pavel Pokorný z Prahy-Střešovic a z laiků bratr Jiří Schneider, presbyter z Prahy-Střešovic a bývalý náměstek ministra zahraničí a sestra Eva Zadražilová, kurátorka a starostka z Moravče.

Synod zvolil také novou dozorčí radu Diakonie, (z našeho seniorátu sestra Hana Svobodová a bratři Petr Hejl a Ondřej Macek), celocírkevní pastýřskou radu, nového spirituála na konzervatoři v Olomouci (Aleš Wrana) a kazatele pro humanitární aktivity (Mikuláš Vymětal). V opakované volbě byli zvoleni dosavadní farář mládeže (Pavel Jun) a nemocniční kaplanka Dagmar Hrubantová. Synod vzal postupně na vědomí zprávu synodní rady, poradních odborů a komisí, Diakonie i zprávu předsednictva synodu o plnění předešlých usnesení a mnoho dalších informací včetně zpráv hospodářských a schválil předložený rozpočet povšechného sboru na rok 2015.

Druhým významným úkolem synodu bylo projednání návrhů strategické komise, které se týkaly rozdělení restituční náhrady, kterou naše církve dostává od roku 2013 ve výši 75,5 milionů ročně (částka je každý rok valorizována o inflaci). Po dlouhé a složité diskusi včetně průzkumu ve sborech a na konventech přijal synod následující usnesení. Většina (81,5 %) restituční náhrady bude uložena a zhodnocována v personálním fondu na budoucí financování platů kazatelů. Menší část (18,5 %) bude určena na diakonické a rozvojové aktivity. Z této částky ve výši cca 14 milionů bude 30 % využito přímo Diakonii a 70 % bude určeno na granty, o které se budou moci hlásit naše sbory se svými projekty. Pravidla budou vytvořena na příštím zasedání synodu. Tak tomu však bude až od roku 2016. Restituční náhrada za léta 2013 a 2014 byla vložena do personálního fondu celá a 18,5 % z náhrady roku 2015 obdržela část Jeronýmova jednota (70 %) a část Diakonie ČCE (30 %).

Na základě tohoto usnesení bylo dále rozhodnuto o postupném zvyšování odvodů ze sborů do personálního fondu na příštích pět let; fond bude v roce 2020 činit 127 tisíc Kč na jeden úvazek (v roce 2015 je to 82 tisíc Kč). Současné

byla zvýšena částka na podporu sborů, které v současnosti na výši povinného odvodu nestačí.

Dalším důležitým rozhodnutím je sjednocení chápání významu ordinace kazatelů, kaplanů a laiků, které bylo promítnuto do všech církevních řádů. Napříště již nebude ordinace laiků podmíněna členstvím ve staršovstvu, ale volbou sborového shromáždění. Z ordinovaných presbyterů se napříště stanou výpomocní kazatelé.

Synod má za úkol projednat a schválit mnoho věcí správních, hospodářských a celocírkevních, jejichž povahu a detaily většina synodálů nezná. I když je synod rozdělen do čtyř komisí a návrh každého usnesení je v nich předem projednán, není snadné pouhé přečtení všech připravených tisků a návrhů. Ty, k nimž jsme se pro časovou tíseň nedostali, budou projednány na mimořádném synodu 21. listopadu, při němž bude ustavena nová synodní rada.

Závěr synodu patřil představení pražského seniorátu a v neděli sloužili jeho poslanci v pražských sborech. Zkušení synodálové museli konstatovat, že to byl obsahově jeden z nejnáročnějších synodů. Proběhl však v klidné atmosféře, která byla dokonce zpestřena společnou rozcvičkou, k níž nás inspirovalo místo jednání – Tyršův dům v Praze.

Jiří Gruber, předseda 34. synodu

Návštěva z Basileje

V pátek dopoledne jsme na nádraží uvítali devět členů z partnerského sboru Francouzské reformované církve v Basileji, další tři přijeli autem, jeden na kole a poslední z nich vpozdvečer vlakem. Po obědě jsme auty odjeli do Ivančic na třetí nejstarší židovský hřbitov v Česku. V nově omítnuté obřadní síni z roku 1902 u vchodu do hřbitova nás čekala dr. Věra Jelínková. Seznámila nás s historií ghetta, pohřbíváním a provedla nás po rozlehhlém hřbitově s dochovanými téměř 1800 náhrobky z doby od 16. do 20. století. Zaujaly nás symboly na kamenech: žehnající ruce, desatero, koruna, květina, lev, jelen, pokladnička a další odkazující na jméno nebo profesi zemřelého. Potom jsme si prohlédli gotický kostel na náměstí a před památníkem Jana Blahoslava nás Dušan Lacko seznámil s bratrskou historií a ukázal nám místa bratrského kostela, gymnázia a tiskárny z 16. století, kdy město bylo zásluhou Českých

bratří významným duchovním a kulturním centrem.

V sobotu jsme jeli autobusem na výlet do Moravského krasu. Od propasti Macocha naši hosté sjeli lanovkou do Pustého Žlebu na prohlídku Punkevních jeskyní. Velmi se jim líbila hlavně plavba na lodičkách po jeskyních.

Z Macochy jsme sešli ke Skalnímu mlýnu na oběd. Odpoledne jsme přešli do Lysic na prohlídku zámku. Na místě renesanční vodní tvrze vznikl barokní zámek upravovaný ještě v 19. století. Skvostnými a bohatě zařízenými interiéry zámek představuje návštěvníkům životní styl přední moravské hraběcí rodiny Dubských z Třebomyslic. Viděli jsme i knihovnu známé rakouské spisovatelky Marie Ebner-Eschenbach, orientální salónek, zbrojnici a knihovnu Ervína Dubského, který ze svých cest obohatil zámeckou sbírku.

Faráři Olivier Perregaux (79, Basilej) a Jan Pokorný (96)

V neděli jsme se sešli na bohoslužbách v Červeném kostele. Po křtu Vojtěcha Rybárika kázal host Michel Cornuz na podobenství o vinném kmeni; nemáme se trápit vlastní nedokonalostí, ale radovat se z evangelia. Po bohatém obědě jsme hosty provedli centrem města přes Petrov a Betlémský kostel. Finanční dar basilejských je určen na vaření guláše pro bezdomovce, který pravidelně připravuje skupinka mladých. Hosté ocenili bohatý program, který připravil Václav Matoulek a Olga Tydlitátová, díky také křesťanské službě za vynikající jídlo. Zajímavé a podnětné byly i večery v rodinách, kdy jsme zjistili, že problémy, s nimiž se potýkají naše sbory, jsou si často navzájem podobné. Jsme zváni na příští rok do Basileje.

Jan Franců

Rodinná neděle ve Svitavách 7. června 2015

Jak vměstnat tak krásnou neděli do pár řádků? Těžko. Pokusím se aspoň v útržcích ji shrnout.

Počasí přepychové, což bylo důležité, neboť se většina programu odehrávala v nádherné farní zahradě. Bohoslužby pod širým nebem, zpěv doprovázený kapelou místních mládežníků - takhle bych si chtěla zazpívat při každých bohoslužbách. Jak se říká kázání, které zaujme, nenudí, vede k přemýšlení a po kterém se chce člověku zatleskat? Třeba požehnané? Plné milosti? To byla dobrá volba pozvat jako kazatele Jana Tkadlečka z Jihlavy. I řečníka na přednášku se poradnímu odboru povedlo vybrat dobře. Proměny vyobrazení a vnímání Jana Husa bylo téma pro Petra Morée, který věcně, srozumitelně a se spoustou obrazové dokumentace líčil, co se vlastně v průběhu staletí a zejména ve 20. století dělo s postavou Mistra Jana Husa. A do toho naléhavá otázka: jak s Mistrem Janem naložíme my? Budeme uchovávat komunisty vnucenou sekularizovanou podobu, nebo se vrátíme k duchovnímu rozměru Husovy

osoby? Děti se mezitím zabavily ve výtvarné, hudební a dramatické dílně, přičemž výsledky posledních dvou jmenovaných jsme mohly zakusit při odpoledním programu. Pod vedením Zdeňka Turka jsme se stali diváky živých obrazů z života Jana Husa, s hudebním doprovodem, který (i trojhlasně!) nacvičily děti a mládežníci v hudební dílně Marty Matuškové.

K tomu všemu si domyslete pohodovou atmosféru, spoustu milých setkání, v zákulisí perfektní organizaci ze strany svitavských i poradního odboru a dovedete si představit, že to byla vsutku krásná neděle. Příklad se přidejte!

Daniela Bednaříková

Dlouhá cesta ke smíření

V tomto roce si celý svět připomíná 70. výročí od konce druhé světové války, která přinesla milionům lidí utrpení, bolest a zkázu. Příčinou a viníkem většiny válečných zločinů bylo hitlerovské Německo a nacistická ideologie. Mnoho Němců této ideologii věřilo a fandilo. Bez ochotných a poslušných úředníků, vojáků, policistů, soudců, novinářů, dělníků a zfanatizovaných davů by se tyto krutosti nikdy nemohly stát. Jedním z projevů této zaslepenosti byly veřejné popravy českých odbojářů v Kounicových kolejích, jimž prý někteří z brněnských Němců chodili přihlížet.

Nesmíme však klást rovnítko mezi Němce a nacisty. Mezi Němci byla také řada statečných lidí, kteří si byli vědomi zřůdnosti režimu, který ovládl jejich zemi. Většinou však mohli jen mlčky přihlížet katastrofě, do které se žene jejich národ. Mnozí se za toto násilí a zločiny upřímně styděl. Na vlastní kůži jsme něco podobného prožili v pozdější době totality. Se zločiny komunismu jsme nesouhlasili, ale neměli jsme sílu ani možnost jim zabránit. Ale i mezi námi byli lidé, kteří psali dopisy, ve kterých žádali popravu Milady Horákové a dalších „zrádců našeho lidu“.

V předválečném Brně tvořili občané německé národnosti asi pětinu jeho obyvatel. Někteří z nich byli evangelíci a chodili na bohoslužby do Červeného kostela. Mnozí měli česká jména a příjmení, jak o tom svědčí deska padlých z první světové války v tomto kostele, ale doma hovořili německy.

V německém evangelickém sboru za okupace působili dva faráři - starší a důstojný církevní rada dr. Ferdinand Schenner a mladší kazatel Karl Sikora. O tom prvním máme svědectví, že pomáhal židům. Vydával jim potvrzení, že jsou členy evangelického sboru. Druhý kazatel však byl zapálený nacist. Od nejstarší žijící členky našeho sboru Bedřišky Köhlerové máme dochované svědectví, že její otec po jednom jeho kázání řekl doma své ženě a dětem: *Do tohoto kostela již chodit nebudeme, protože tam Bůh není. Budeme raději*

chodit do přírody a tam naslouchat jeho hlasu. V Červeném kostele visel hákový kříž. Mezi pamětníky se mluvilo o tom, že farář Sikora svého nadřízeného církevního radu Schennera udal německým úřadům a hrozilo mu zatčení. Víme, že odešel do Zádveřic, kde si raději vzal život, než aby byl vyslýchán a něco prozradil.

Ještě před koncem války mnoho německých obyvatel z Brna odešlo. Zůstali ti, kteří neměli kam odejít, a doufali, že po válce se poměry opět uklidní. Muži německé národnosti byli odvedeni do zvláštních táborů a museli se podílet na odklizení trosek. Doma zůstali staří lidé, ženy a děti. Rozhodnutím brněnského Národního výboru jim bylo ze dne na den přikázáno, aby se večer 30. května, pouze s tím, co unesou, shromáždili na Mendlově náměstí, odkud byli v noci odvedeni pěšky přes Rajhrad do Pohořelic. Byl to smutný průvod asi dvaceti tisíc lidí, z nichž takřka každý desátý pochod nepřežil. Někteří zemřeli cestou vyčerpáním, jiní v tábore v Pohořelicích na úpalavici a jiné choroby. Mnozí zakusili násilí od dozorců a členů revolučních gard.

Máme svědectví od členky tohoto sboru paní Liselotte Fischerové, rozené Hämmerle, narozené roku 1921, která se pochodu se svou matkou a starší sestrou zúčastnila. O tom, co tehdy prožila, mi nechtěla nikdy vyprávět. Z Pohořelic však byly propuštěny na základě dokumentů, které dokazovaly, že byly pro svůj částečně židovský původ pronásledovány už za protektorátu. Mohly se tedy vrátit do Brna a domovník je přes přísný zákaz pustil do bytu. Nesměly však už mluvit svou rodnou řečí a tak se - jak to bylo možné - vystěhovaly do Vídně.

Tento násilný odsun německy mluvících obyvatel z Brna je bolestnou skvrnou na poválečné historii tohoto města. Nehledělo se přitom na to, zda jsou vyváděni lidé, kteří sloužili zločinnému režimu, nebo lidé, kteří nikomu neublížili. Nebral se ohled na jejich zdravotní stav ani věk. Odsun se týkal i dětí, které nechápaly, co se s nimi děje. Za českou stranu se v něm angažovali zejména dělníci ze Zbrojovky, kteří sami řadu let vyráběli pro německou armádu zbraně a střelivo a chtěli si tak vylepšit svůj kádrový profil.

Odsunem se uvolnily byty, které chyběly pro ty, jejichž domy zasáhly bomby. Hněv, který se za léta okupace střádal v srdcích mnoha lidí, si našel místo, kam udeřil. Nebylo to však vítězství, ale ztráta. Zmizela kultura a společnost, která toto město z velké části postavila a utvářela. Mnoho let zde žili Češi a Němci jako dvě zdravě soutěžící komunity v pokoji a spolupráci. V Červeném kostele se nekázalo jen německy ale také česky. To, co rozeštvala nacistická propaganda a vyvolaly válečné zločiny, našlo sice ojedinelou, ale žel podobnou reakci z české strany. I kdybychom to chtěli omluvit poválečnými zmatky, vyhrocenou atmosférou doby – fakt je, že trvalo sedmdesát let, než se zástupci tohoto města odvážili to, co se tehdy stalo, pojmenovat a omluvit se.

Našeho sboru se vyhnání Němců bytostně dotýká, protože jsme od Národního výboru převzali jejich kostel, faru a školu. Stalo se tak o svatodušních svátcích 20. května 1945. Sedíme dnes v lavicích, v nichž oni sedávali před námi, pijeme z kalichů, z kterých vysluhovali večeři Páně, křtíme u křtitelnice s německými nápisy. Využíváme sborové prostory a plynou nám nájmý z domu, který původně sloužil jako německá fara a základní škola.

Proto se staršovstvo našeho sboru rozhodlo v roce 2000 pozvat členy německého sboru, které se nám tehdy podařilo dohledat, na bohoslužby smíření. Pro mnohé nebylo snadné přijet tam, odkud je kdysi vyhnali. Někteří však tuto smutnou vzpomínku překonali. Při těchto bohoslužbách kázal farář Hans Fischer. Za války byl odveden do wehrmachtu, zúčastnil se Rommelova afrického tažení, byl raněn a zajat na východní frontě, ale díky Červenému kříži byl vyměněn a vrátil se do Brna, kde byl v roce 1943 ordinován. Na varhany hrál Theodor Hlouschek z Weimaru, který zde doprovázel bohoslužby po celou válku. Byl to okamžik, kdy jsme si symbolicky předali tento kostel a Kristovo poslání sloužit smíření mezi lidmi.

Farář Hans Fischer později působil ve Vídni a se svou manželkou Liselotte mnohokrát navštívili naši zemi, ale do Brna se odvážili přijet až na naše pozvání. Bolest z vyhnání se jim podařilo překonat poznáním, že jim Bůh v jejich nové vlasti požehnal a mohli tam začít nový život. Proto tak rádi pomáhali své rodné zemi a naší církvi, ať už to bylo v Jeronýmově jednotě nebo v Diakonii. Manželé Fischerovi byli šťastni, že v Červeném kostele dál zní evangelium a chodí tam lidé všech generací. Překonali hořkost vyhnání, protože poznali, že Kristovo evangelium zní německy stejně jako česky.

Jiří Gruber (text byl čten při bohoslužbách 31. května 2015)

Foto v textu: Církevní rada dr. Ferdinand Schenner

Pout' smíření

Jak napovídá předchozí článek, cesta ke smíření s válečnými a poválečnými zrůdnostmi a křivdami je dlouhá. Podstatný kus po ní ale ušli ti, kdo se společně 30. května tohoto roku vydali na Pout' smíření. „Pietní pochody z Brna do Pohořelic na paměť brutálního vyhnání Brňanů německého jazyka jsou pořádány již osm let vždy koncem května. Letos, sedmdesát let od těch hrůzných událostí, jsme pochopili, že bylo dost pouhé piety, že je třeba vycházet z přítomnosti a hledět do budoucnosti. A že právě tato sedmdesátka, jakési číslo plnosti, jako by vyzývala: Jak dlouho ještě chcete vyprovázet mrtvé ven z města? Přiveďte je zpět a přiveďte s nimi i jejich blízké! Rozhodli jsme se tedy pochod uspořádat opačným směrem,“ řekl zpravodajům Jan Hanák, kněz a farář v Bohdalicích, dokumentarista, spoluorganizátor pochodu a naštěstí také můj kolega a kamarád. Naštěstí, protože právě díky jeho pozvání k ekumenické ranní modlitbě v Pohořelicích, na místě bývalého tábora a na místě několika hromadných hrobů, jsem se této akce zúčastnila.

Je sobota ráno, půl sedmé, zvoní budík. Jsem unavená, hodně unavená, maraton Noci kostelů jsme dobíhali až hodně po půlnoci. – V osm hodin stojíme na Mendlově náměstí a zvědavě se rozhlížíme kolem. Netušíme, co máme čekat. Kolik nás bude? Vyjde to? Přichází Jaroslav Ostrčilík, hlavní organizátor, i zmiňovaný Jan Hanák, a také kanovník vyšehradské kapituly Mons. Anton Otte, který rovněž přijal pozvání ke společné modlitbě. A pak další a další. Jasna Flamiková, zastupitelka městské části Brno-střed nebo senátor Zdeněk Papoušek, třeba. Jenže ona to není akce jen pro VIP. Přicházejí lidé se psy a lidé s dětmi a lidé s kočárky a lidé s hůlkami a berlemi. Mladí, staří, mluví německy i česky, usmívají se, pijí kávu.

Nastupujeme do autobusů. Sjednány jsou s Dopravním podnikem, je jich několik, Jaroslav Ostrčilík s megafonem i dobrovolníci v reflexních vestách organizují nástup. A řidiči jsou trpěliví.

V Pohořelicích vystupujeme, kolem pietního místa i kříže u silnice nad ním jsou novináři, několik televizních štábů. Účastníci tvoří kruh kolem několika křížků, vyslovujeme modlitby. Za zemřelé, za ty, kdo jejich smrt zavinili, za nás, za budoucí. Česky, německy, k farářům a farářce se přidávají svými slovy účastníci. Na závěr společně vyslovujeme modlitbu Páně, každý ve svém jazyce. Překvapeně slyším šum mnoha hlasů, kruh kolem nás je s námi. Na závěr modlitby žehnáme spoluúčastníkům. Poté nás Roman Franc všechny fotí. A jde se!

Vyrážíme na trasu 32 km dlouhé pouti zpět na Mendlovo náměstí v Brně. Jsme nabádáni k ukázněnému dvojstupu. Snažíme se. Čelo doprovází auto, podél celého štrůdlu jezdí tam a zpět policisté na kolech, kteří laskavě a trpělivě zastavují dopravu a pouštějí ji jednosměrně, protože předjíždět se to procesí skutečně nedá. Slunce pálí, dělá se horko, jdeme v ostrém tempu a nezastavujeme. V Pohořelicích na nás pořádně zírají. Řidiči okolo jedoucích aut jakbysmet. A to je nás sice víc než tři stovky, ale jistě ne dvacet tisíc, jako tenkrát. Myšlenky mi běhají ode dneška k tenkrát, chvílemi se otáčím a vidím nekonečný zástup lidí. Sdílíme pocity s těmi, kdo krácejí kolem.

V Leducích potkáváme znovu autobusy, vystupují další poutníci, někteří naopak nastupují, aby se svezli zpět do Brna. Ale zástup se nezmenšuje, spíš naopak. Přicházíme do Rajhradu. Máme v nohách zhruba 17 km po silnici, dusno se stupňuje. U hospody na nás čeká stánek s obloženými houskami, voda, koláčky, ovoce, když dojdou housky, duchapřítomní organizátoři vytáhnou kýbl sádla, mažou krajíce, sypou ředkvičkami a s úsměvem podávají dalším a dalším poutníkům. Myslím pořád na ty, co šli bez vody a bez jídla, a jsem vděčná, že tu dneska jsme. Mnozí si vychutnávají pivo, sedí se na trávě i na chodníku, zdravíme se s přáteli, v davu zahlédnu primátora Vokřála ve sportovním, jdu si stoupnout kousek od něj a slyším, jak se docela normálně baví s těmi kolem, nepopulisticky, nenabubřele, prý jde jen 10 km, ráno se vrátil z Belgie a potřebuje stihnout sprchu a převlek před večerním závěrem na Mendláku. My v Rajhradě končíme, Noc kostelů a zítřejší dvojkřest mě nutí vystoupit z rozjetého vlaku událostí, i když se mi vůbec nechce. Řidič zavírá, o ne, ještě ne! Trpělivě čeká na dobíhající opozdilce, a pak s úsměvem vyráží na Brno. Asi i jeho nakazila atmosféra kolem.

V pět hodin jsme osvěžení u gymnázia na Vídeňské a čekáme na poutníky. Mezi lidmi se proplétá biskup Vojtěch Cirkle i primátor, teď už v obleku, potkávám Pavla a Janu Kašparovy a řádku známých. Těší mě to moc. Chvilí po páté jsou tady! Zírám! Husí pochod, jsou zpocení, promočení a znovu uschlí po silné průtrži mračen, jsou ušlí, ale usměvaví, vidím spoustu tváří, které s námi ráno vyrážely, a to i tváří pořádně vráscitých. Je jich okolo tří stovek. Čekají nás poslední dva kilometry na Mendlovo náměstí. Doprava stojí, jdou muži v oblecích a ženy na podpatcích a jdou skautky v košilích a jdou mnozí uprášení a jde i můj spolužák Tomáš, který to chtěl zabalit kousek za Rajhradem. „Nešlo to, prostě jsem chtěl jít dál, je to síla.“ Je to síla, skutečně.

Stojíme v zahradě na Mendlově náměstí, hraje kvarteto Wiener Symphoniker a zpívá sbor Ars Brunensis Chorus. Mluví primátor i biskup. Jan Hanák čte Deklaraci smíření a společné budoucnosti. Mezi lidmi pobíhají děti. Vzadu u vrat stojí asi pět odpůrců této akce, v uniformách rudoarmějců nebo v civilu, s českými vlajkami na tyčích od smetáku. Ale vytrácejí se. Moje obavy z nich a jejich zloby se vytrácejí. Zapalujeme svíčky u památníku obětí pochodu, vyzvedáváme fotografie z rána, zdravíme se s paní Barbarou Breindl, která divoký odsun zažila jako šestiletá, dnes bydlí za rohem od Blahoslavova domu a šla s námi, usedáme ke kávě. A Brno je pro mě najednou trochu jiné. Jako by v něm bylo méně zášti. Děkuji Bohu. Vyšlo to.

Saša Hauserová

Ekumenická bohoslužba k výročí Mistra Jana Husa

V neděli 14. června 2015 se v plně obsazeném Červeném kostele (napočítáno 386 účastníků) konala Ekumenická bohoslužba k 600. výročí mučednické smrti Mistra Jana Husa. Bohoslužbu s vysluhováním večere Páně společně připravilo sedm sborů církví, které působí v centru Brna: Českobratrské církve evangelické, Církve československé husitské, Církve bratrské, Bratrské jednoty baptistů, Evangelické církve metodistické, Evangelické církve augsburského vyznání a Církve adventistů sedmého dne.

Václav Slouk (ŘKC), Martin Grombířik (ECAV), Eva Buttová a Juraj Dovala (ČSCH), Jan Asszonyi (CB), Jana Křížová (ECM), Mikuláš Bek (rektor Masarykovy univerzity), Jiří Gruber (ČCE) a Oldřich Svoboda (CASD).

Kázáním ve slovenštině posloužil brněnský biskup CČSH Juraj Dovala na verše Jan 12, 23-26 (Semen, které zemře, přinese užitek), dvě Husovy písně zazpíval pěvecký sbor. Po večeri Páně sloužené ve dvou kolech kolem celého kostela shromáždění pozdravil děkan římskokatolické církve Václav Slouk a rektor Masarykovy univerzity Mikuláš Bek, který připomenul Husovo působení v roli rektora Karlovy univerzity.

Jan Franců

BIBLICKÁ BOTANIKA

Vinná réva 1. část

Vinná réva (*Vitis vinifera*) patří k nejstarším lidmi pěstovaným rostlinám. Je to popínavá dřevnatá liána, která se pomocí úponků může vyšplhat po vhodné opoře až do výšky 30 metrů. Plodem jsou hrozny kulovitých nebo vejčitých bobulí. Kořeny pronikají až do hloubky 10 metrů a zajišťují vláhu i v období sucha. Pochází z okolí Kaspického moře. Jejím pěstováním byl proslulý Egypt, Palestina i Mezopotámie. V Íránu byl objeven džbán se zbytky vína, které bylo staré sedm tisíc let. Prvním vinařem byl podle Bible Noe v okolí hory Ararat (*Gn* 9,20). O skvělých palestinských vinicích se zmiňuje Egyptan Sinuhet. Archeologové objevili v zaslíbené zemi tři tisíce let staré lisy na víno. Proslulé byly zejména hrozny z údolí Eškol, které přinesli zvědové ze zaslíbené země.

*Nu 13,23 Přišli až k úvalu Eškolu, kde **uřízli ratolest s jedním vinným hrozem**, dva ji museli nést na sochoru, a několik granátových jablek a fíků.*

To místo se nazývá Eškolský úval (to je Úval hroznů) podle hroznu, který tam Izraelci odřízli.

Vinice se zakládaly nejčastěji na jižních úbočích svahů, nejlépe na terasách. Pokud bylo dost vody, mohly být vinice i v údolích a na rovinách. Pozemek musel být nejdříve zbaven kamení, pak obehnan živým plotem nebo zídou z kamenů, které bránily zvěři a nenechavým lidem ve vniknutí do vinice. Když někdo nechal vinici ladem nebo pobořil její plot, vinice brzy zplaněla a zarostla plevelem. Izraelci dovedli rozlišovat mezi odrudami a dbali na to, aby měli vysazeny ty nejlepší. Réva nebyla v biblických dobách vyvazována na tyčky, ale rozrůstala se po zemi. Podpírány byly pouze ratolesti s hrozny.

*Iz 5,1 "Můj milý měl vinici **na úrodném svahu**. Zkypřil ji, **kameny z ní vybral a vysadil ušlechtilou révu**. ... Co se mělo pro mou vinici ještě udělat a já pro ni neudělal? Když jsem očekával, že vydá hrozny, jak to, že vydala odporná pláňata? ... Nyní vás tedy poučím, co se svou vinicí udělám: Odstraním její ohrazení a přijde vniveč, **pobořím její zídky a bude pošlapána**. Udělám z ní spoušť, nebude už prořezána ani okopána a vzejde bodláčí a křoví, mrakům zakážu zkrápět ji deštěm."*

*Iz 7,23 V onen den na místech, kde nyní vyrůstá **tisíc révových keřů za tisíc šekelů stříbra**, bude jen bodláčí a křoví.*

*Nu 22,24 Tu se postavil Hospodinův posel na pěšinu mezi vinicemi, kde byly **zídky z obou stran**.*

*Pís 2,15 "Lišky nám schyptejte, **lištičky malé, plenící vinice**, vinice naše, když kvetou!"*

*Př 24,30 Šel jsem kolem pole muže lenivého, kolem **vinice člověka bez rozumu**, a hle, byla celá **zarostlá plevelem**, celý její povrch pokrývaly kopřivy a její **kamenná zeď byla pobořena**.*

*Ez 17,6 I vyrašila a stala se z ní **bujná vinná réva nízkého vzrůstu**; její větvičky se k němu obracelo a její kořeny byly pod ním; sazenice se stala vinnou révou, ta se rozvětvila a vyhnala ratolesti.... Byla zasazena v dobrém poli u hojných vod, aby se rozvětvila a nesla plody, a stala se nádhernou révou.*

Náročnost zakládání vinice a očekávání dlouhodobého výnosu se dobře hodilo jako přirovnání k investici, kterou Hospodin vynaložil, když „zakládal Izrael“. O to větší však bylo zklamání, když tato vinice nepřinášela úrodu a zplaněla.

*Ž 80,9 **Vinnou révu z Egypta** jsi vyňal a vypudil pronárody, abys ji zasadil. Připravil jsi pro ni všechno, zapustila kořeny a rozrostla se v zemi. Hory přikryla svým stínem, její ratolesti jsou jak Boží cedry, **rozložila výhonky až k moři** a své úponky až k Řece. Proč pobořils její zídky? Aby trhali z ní všichni, kdo jdou kolem? Rozrývá ji kanec z lesa a spásá ji polní havěť. Bože zástupů, navrať se, shlédni z nebe, popať, **ujmi se té révy**, kmene, který pravice tvá zasadila, letorostu, jež sis vypěstoval.*

*Iz 5,7 **Vinice Hospodina zástupů je dům izraelský** a muži judští sadbou, z níž měl potěšení. Čekal právo, avšak hle, bezpráví, spravedlnost, a hle, jen úpění.*

*Jer 2,21 A já jsem tě zasadil, **révu ušlechtilou, samou spolehlivou sadbu.** Jak ses mi mohla proměnit v **révu planou a cizí?***

*Dt 3,32 Jejich réva je z révy sodomské, z vinic Gomory, **jejich hrozny, hrozny jedovaté, mají trpká zrnka.***

*Oz 10,1 Izrael je rozbujelá réva, **plody jen pro sebe nasazuje.** Čím více má plodů, tím více oltářů staví, čím je jeho země lepší, tím lépe zdobí posvátné sloupy.*

Když někdo zasadil vinici, ale nikdy z ní nesklízel, bylo to považováno za trest a marně vynaloženou práci. Sklízet z vinice, kterou člověk nevysadil (jako se to stalo Izraeli, který vstoupil do zaslíbené země), bylo naopak považováno za mimořádné štěstí a nezasloužený dar.

*Dt 28,30 Zasnoubíš se s ženou, a jiný muž ji zneuctí, vystavíš si dům, a nebudeš v něm bydlet, **vysázíš vinici, a nebudeš z ní sklízet.***

*1 Kor 9,7 Který voják slouží za vlastní peníze? **Kdo vysadí vinici a nejí, co urodila?** Kdo pase stádo a neživí se mlékem toho stáda?*

*Jozue 24,13 Dal jsem vám zemi, na kterou jste nevynaložili žádnou námahu, města, která jste nestavěli, ale sídlíte v nich, **vinice** a olivovníky, které jste nesázeli, **a přece z nich jíte.***

Úrodná vinice byla chápána jako symbol bezpečné a úrodné země. K vinné révě je přirovnávána milovaná dívka a manželka.

*1 Kr 5,5 A Juda i Izrael bydleli v bezpečí po všechny dny Šalomounovy, **každý pod svou vinnou révou** a pod svým fíkovníkem, od Danu až po Beeršebu.*

*Mich 4,4 **Každý bude bydlet pod svou vinnou révou,** pod svým fíkovníkem, a nikdo ho nevyděsí.*

*Za 8,12 Vzejde setba pokoje: **vinná réva vydá své plody,** země svou úrodu a nebesa svou rosu.*

*Pís 7,9 Řekl jsem: "Vystoupím na palmu, abych se zmocnil plodů." **Tvé prsy ať jsou hrozny révovými,** dech tvého chřípí ať jablky voní.*

*Ž 128,3 **Tvá žena bude jak plodná réva** uvnitř tvého domu, tvoji synové jak olivové ratolesti kolem tvého stolu.*

První tři roky se nesměly hrozny sklízet a úroda čtvrtého roku byla zasvěcena Hospodinu. Kdo vysadil vinici, byl osvobozen od vojenské služby, dokud se nedočkal sklizně (čtyři roky). To mělo Izraelce povzbudit k této finančně náročné, ale dlouhodobé investici. Vinice se proto zakládaly pouze v dobách míru a hospodářské prosperity. Z výnosu vinice se však musela platit daň. Slibnou úrodu přitom mohla zničit přírodní pohroma nebo sucho.

*Lv 19,23 **Až přijdete do země a budete sázet různé ovocné stromy, bude vám jejich ovoce nedotknutelné jako neobřízka; po tři roky bude pro vás neobřezané, nesmí se jíst.** Čtvrtého léta bude všechno jejich ovoce posvěceno k oslavě Hospodina. **Teprve v pátém roce budete jíst jejich ovoce,** abyste nadále sklízeli bohatou úrodu. Já jsem Hospodin, váš Bůh.*

*Dt 20,6 Ten, kdo **vysadil vinici a ještě z ní nesklízel**, ať se vrátí domů, aby nezemřel v boji a nesklízel z ní někdo jiný.*

*Jeremjáš 32,15 Toto praví Hospodin zástupů, Bůh Izraele: Opět se v této zemi budou kupovat domy, pole i **vinice!**"*

*1 Sa 8,15 Z vašich výmlatů a **vinic bude vybírat desátky** a bude je dávat svým dvořanům a služebníkům.*

*Neh 5,4 Jiní opět říkali: "Musili jsme si vypůjčit na svá pole a vinice peníze na **daň pro krále**."*

*Žalmy 78,47 Jejich **révu zničil krupobitím** a smokvoně mrazem.*

*Jóel 1,7 **Zpustošil mou vinnou révu**, polámal můj fíkovník, křru z něho sloupal a pohodil, způsobil, že **vinné výhonky zežloutly**.*

Jiří Gruber

O ČEM SE HOVOŘÍ

Podpora lokálních zemědělců se vyplácí

Znáte původ jídla na svém talíři? To je otázka, na kterou dnes málokdo může odpovědět ano. Česnek z Číny, jablka ze Španělska nebo rajčata z Itálie jsou dnes v českých obchodech běžný sortiment. Potraviny, které není problém vypěstovat v našich podmínkách, cestují na pulty dlouho a daleko a o způsobu pěstování nevíme nic. Jsou také levnější a na pohled líbivější než české produkty. Celý nelogický systém našťestí úspěšně narušují rychle se šířící systémy bedýnek a komunitou podporovaného zemědělství. Lidé totiž chtějí vědět, co jedí.

Komunitou podporované zemědělství je systém založený na vzájemném vztahu mezi zemědělci a odběrateli, kterými může být každý z nás. Společně nesou bohatství úrody, ale také riziko toho, že se neurodí. Funguje to například tak, že skupina zákazníků se seznámí s drobným zemědělcem ze svého okolí a předplatí si u něj předem na několik měsíců podíl z produktů farmy - zeleninu, ovoce, mléčné výrobky a další. Každý týden či čtrnáct dní si pak z odběrného místa ve městě lidé vyzvedávají svůj podíl na tom, co se zrovna urodilo.

Sedlák má jistotu odbytu a peníze předem, což mu umožňuje investovat do rozvoje svého hospodaření. Nemusí se podřizovat nefér pravidlům globalizovaného trhu. Ví, že obstojí před velkoobchodní konkurencí. Zákazníci získávají sezónní potraviny z důvěryhodného zdroje a mohou nahlédnout více

do toho, jak se pěstují a vyrábějí. Systém podporuje lokální zemědělce, buduje mezilidské vztahy a nese se ve znamení šetrnosti k přírodě.

Komunitou podporované zemědělství má kořeny v sedmdesátých letech minulého století v Německu, Švýcarsku, ale i v Japonsku. Tehdy se začaly objevovat obavy z podmínek, v jakých se ve velkém pěstují potraviny nebo chovají zvířata.

Obdobou nebo možná jen jednou z forem komunitou podporovaného zemědělství je čím dál populárnější bedýnkování. Vznikají různá bedýnková družstva, která odebírají potraviny od několika zemědělců a farmářů. Zájemce se může například přihlásit k odběru e-mailového letáku, ve kterém mu jednou týdně nebo i častěji přijde aktuální nabídka potravin, on si vybere, odešle svůj seznam a v daný čas si pro sestavenou bedýnku přijde. Někdy je možné nechat si bedýnku dovézt domů, do práce nebo kamkoli jinam. Některá družstva zase nabízejí několik druhů už sestavených bedýnek, které se liší skladbou i velikostí a zájemce si jednu z nich vybere.

Možností je mnoho a lidé po nich sahají. V Brně úspěšně rozjel projekt komunitou podporovaného zemědělství už před několika lety Ekologický institut Veronica sídlící v Panské ulici. Informace o bedýnkových družstvech v celé republice shromažďuje například portál www.bedynky.cz.

Produkce a distribuce potravin je zapeklý řetězec, který často zapomíná na šetrnost k přírodě a zvířatům, ale také na důstojnost lidí zapojených do tohoto systému. A my občas zapomínáme, že to, co jíme, se odráží i na našem zdraví. Přitom jen stačí odhodit roušku lhostejnosti. Možnosti tu jsou.

Jana Vondrová

Bedýnky – trochu jiný přístup k životu

Již několik let nakupuji u paní Jany Mejzlíkové. Sídlí v Brně na Merhautově ulici č. 92. Požádala jsem ji o pár slov.

Jak dlouho fungujete, jak jste se dostala k „bedýnkám“?

Funguju od roku 2011. Bedýnky Brno (Husovice) založil Vašek J., mladý ekonadšenec. Vydával v okruhu svých známých 20 bedýnek, které mu přivezl farmář. Šla jsem si pro svou první bednu a řekla mu, že se mi ta idea líbí a že mám čas a chuť pomoci. Řekl: Výborně! Já musím nastoupit do práce, tak tady to máš celé.

Začátky jistě moc radostné nebyly, zelenina není trvanlivé zboží. Jak jste vyhledávala nebo sháněla soukromé zemědělce?

Začít s bedýnkováním byla radost! Vašek mi nechal k dispozici část kolárny ve dvoře pavlačáku v Husovicích. Bez elektřiny, svítila jsem svíčkami. Za distribuci 20 bedýnek jsem měla zdarma tu svou. Ale mě bavilo k tomu přidat i kváskový chléb a džemy a mošty a další zeleninu. Dodavatele jsem hledala všude, na trzích, na internetu. Kvůli malým odběrům jsem si pro zboží sama jezdila a získala tak lepší vztahy s dodavateli. A oni sami mi doporučovali, kdo

další v okolí má co zajímavého. Sleduji linii bio kvality a tito „bio lidé“ se navzájem znají.

Nabízíte zeleninu, která je již trochu zapomenutá (černý kořen, tuřín, černá ředkev). Je o ni zájem?

Toto jsou právě položky, na kterých je vidět posun v myšlení bedýnkářů a dělá mi to radost. Této tradiční zeleniny se prodá každý rok víc, lidé si na ni zvykají a těší se na ni, učí se. A asi z toho mají stejnou radost jako já. Letošní zimu se prodalo každý týden 10 kg topinambur (jsou to šťavnaté chutné hlízy slunečnice topinambur – lidově židovské brambory).

Fungujete celý rok, ale zeleninu celoročně zemědělci nemají.

Farmáři mají dobré sklepy a umí podzimní zeleninu uložit. Pak vydrží až do jarních salátů. Pokud je ale špatný rok, jako byl tento, pak je zeleniny na uložení málo. Nedělá mi to takovou radost, ale беру letos i bio zeleninu ze zahraničí. Loni to nebylo potřeba. Horší situace je v létě, kdy je polních produktů kopa, ale lidé jsou na dovolených. Není komu prodávat. Je to paradox, který zmiňuji velmi často: v létě zeleniny celá náruč a není odbyt, v zimě pak stěží hrst a všichni se po ní shánějí.

Sortiment jste rozšířila o masové a mléčné výrobky, pečivo, mošty a také kvašenou zeleninu.

Bedýnkáři sami mě vedou k tomu, abych sháněla a přidávala další zdravé položky. Je pro ně výhodné si spolu se zeleninou nakoupit i všechny ostatní potraviny. Ostatně je to výhodné i pro mě. Chodím do řetězců kupovat vlastně jen granule pro kočky.

Připravujete kromě bedýnek KLASIK též bedýnky přímo na přání zákazníka.

Hned v prvním měsíci fungování jsem přešla na systém volného výběru potravin, protože každý máme své vlastní priority. Není problém si objednat třeba jen sáček oříšků a vyzvednout si ho ve výdejním obchůdku na Merhautově ulici.

Z čeho se skládá běžná bedýnka „Klasik“ a kolik asi stojí?

Cena bedýnky „Klasik“ je asi 200,- až 250,-Kč. Záleží na váze jednotlivých druhů zeleniny. Složení kopíruje nabídku sezóny. Tak např. začátkem dubna obsahovala brambory, cibuli, česnek, mrkev, pastiňák, červenou řepu, jablka, brokolici a kiwi (oboje bio z dovozu). Těšíme se, až začnou saláty, ředkvičky, špenát, chřest, kopr, mladá cibulka... to jsou pak úplné hody.

Proč drobní farmáři neuspějí se svými produkty v supermarketech? Supermarkety občas osloví malého farmáře. Chtějí po něm plastový obal s čárovým kódem, dovoz do všech poboček, celoroční produkci bez výkyvů – a nabídnou zlomkovou cenu, za kterou se zaplatí jen výrobní náklady. Proto to nefunguje. Ale to je možná výhoda právě pro nás bedýnkáře.

Jakým způsobem je organizován odběr?

Veškeré informace najdete na internetových stránkách <http://www.bedynkybrno.cz>. Nejsnazší způsob objednávání bedýnek je elektronicky přes e-shop (eshop.bedynkybrno.cz), do kterého je nutné se

přihlásit. Nabídka je vždy otevřená od pátku do pondělního rána. Vyberete si zboží a datum odběru (středa, čtvrtek nebo pátek) v obchůdku na Merhautově nebo si objednáte dovoz bedýnky domů. To je za příplatek. Výhodou odběru v obchůdku je, že si můžete přikoupit zeleninu, která nebyla v nabídce, ale je k dispozici.

Udržovat si optimální zdravotní stav i psychiku zdravou stravou je vlastně docela jednoduché, někdy je nejtěžší právě rozhodnutí změnit něco ve svém životě. Střídmé a zdravé stravování stojí zato. Proto jsem již pravidelnou zákaznicí paní Mejzlíkové a dalšímu rozšiřování sítě bedýnkářů držím palce.

Dana Zikmundová

Z PŮDNÍCH ARCHIVŮ

Povzbuzení do všedního dne – Viktor Hájek

Bratr Viktor Hájek se narodil v Hustopečích u Brna 15. července 1900. Po ukončení studia na Husově evangelické bohoslovecké fakultě a ročního studia na Westminster College byl v letech 1925 – 1929 farářem na sboru v Růžďce. Od roku 1929 do roku 1950 byl farářem nerozděleného brněnského sboru (k rozdělení došlo až v roce 1951). V letech 1940 – 1947 působil ve funkci seniora brněnského seniorátu, v letech 1947 – 1950 ve funkci náměstka synodního seniora a od roku 1950 do roku 1968 byl synodním seniorem ČCE. Zemřel v Praze 7. března 1968. Životopisné údaje ThDr. Viktora Hájka, včetně odkazů na jeho publikační činnost, lze nalézt na Wikipedii.

Byl skvělým kazatelem. Jeho kázání měla logickou stavbu s jednou nebo dvěma základními myšlenkami. Nezapomenutelné se staly jeho cykly kázání na Desatero, modlitbu Páně a Krédo.

Kázání bratra faráře Hájka pod názvem „Výhled lidu božího“, jehož zkrácenou podobu uvádíme, vyšlo ve Sbírce kázání pro čtené služby Boží v roce 1956.

Žalm 55, 7: „I řekl jsem: Ó bych měl křídla jako holubice, zaletěl bych a poodpočinul“.

Matouš 11, 29: „Vezměte jho mé na se a uče se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný srdcem, a naleznete odpočinutí dušem svým“.

Bratři a sestry, ve vypravování o stvoření světa, jak nám je podává Písmo svaté na svých prvních stránkách, je pozoruhodná zmínka o tom, že Bůh „odpočinul v den sedmý ode všeho díla svého, kteréž byl dělal“ (Gen. 2, 2). Proč asi Pán Bůh odpočinul? Všemohoucí Bůh jistě nepotřebuje odpočinku, ale on věděl, že my lidé odpočinek potřebovat budeme. Ale odpočinutí Hospodinovo naznačuje více než pouhý tělesný odpočinek. Horší a těžší než únava tělesná je únava a vyčerpání duchovní.

Lidský život není příjemná procházka kvetoucími luhy a zelenými háji. Je to mnohdy těžký úkol, který vyžaduje vypětí všech našich sil. A nadto bývá plný všemožných starostí, obav a zklamání, přináší těžkosti, zármutky a nemoci. A toto všecko vyčerpává naše duševní síly, takže mnohý člověk je unaven a zemdlen.

A tu se někdy člověka zmocňuje touha uniknout všem životním těžkostem, nalézt místo, kde by na něj nedoléhala žádná starost a žádný smutek. I žalmista měl takové chvíle. „Ó bych měl křídla jako holubice, zaletěl bych a poodpočinul“.

Zbavit se všeho trápení, uniknout, utéci, setřást se sebe všecko břímě, nebo aspoň na ně zapomenout! A lidé pak podnikají všelijaké pokusy, někdy jemnější a ušlechtilejší, jindy hrubší a drsnější, jak by unikli svým starostem a těžkostem. Jeden se vrhá do hlučné zábavy, druhý se uzavírá do sebe a hledá samotu a odloučenost. Jeden se věnuje všelijakým koníčkům a zálibám, druhý chce třeba i nečestným způsobem ulehčit své životní břímě. Jeden se utíká do mystiky a nadsvětna, druhý třeba i násilně končí svůj život v domnění, že tak dojde k odpočinutí. To všecko jsou pokusy o únik – pokusy marné a bezvýsledné. Uniknouti však nelze, těžkosti a kříž patří k podstatě našeho života.

A přece je cesta k odpočinutí. Ukazuje nám ji Pán Ježíš, když říká: „Vezměte jho mé na se a učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný srdcem, a naleznete odpočinutí dušem svým“. On nám tedy neslibuje, že unikneme svým těžkostem a svému kříži. Ani víra v Ježíše Krista nezbavuje člověka nesnází a bolesti. Kdyby tomu tak bylo, bylo by na světě přemnoho pobožných lidí, protože by se touto cestou chtěli zbavit všeho trápení. Lidé by věřili prostě z prospěchářských důvodů. Ježíš Kristus však nám neslibuje křídla holubice, on nám ukazuje cestu, kterou člověk při všem kříži může dojít odpočinutí. Je to cesta, kterou šel on sám.

Pomůcky na tuto cestu nám pak Pán Ježíš ukazuje dvě: jmenují se „tichost“ a „pokora srdce“. Je to právě to, co my nemáme. On to oboje měl a je nám v tom nedostižným vzorem. My dovedeme mnoho se bouřit, reptat, bědovat, naříkat, hněvat se – ale tím zhola nic nespravíme ani si nepomůžeme. Naopak, platí o nás slova: „Tvrdot jest tobě proti ostnům se zpěčovati“ (Skut. 9,5). Kdybychom se naučili od Pána Ježíše aspoň něčemu z jeho tichosti a pokory srdce, ulevilo by se nám a břímě by nám bylo lehčí. Kdybychom uvěřili, že bez vůle Otce našeho nebeského ani vlas s naší hlavy nemůže spadnouti a že

milujícím Boha všechny věci napomáhají k dobrému, viděli bychom i ve svém kříži milostivou ruku Boží, která skrze mnohá soužení vede do království Božího (Skut. 14, 22).

Nepokoušejme se uletět, uniknout všem životním těžkostem. Stejně se nám to nepodaří. Ale vezměme na sebe Ježíšovo jho – jho tichosti a pokory, abychom své břímě snadněji unesli. Učiníme-li tak, slibuje nám on sám odpočinutí. „Bojmež se tedy, aby snad opustě zaslíbení o vjití do odpočinutí jeho, neopozdil se někdo z nás“ (Žid. 4, 1). Amen.

Pro Setkávání připravil Pavel Čermák

OSOBNOSTI REFORMACE

Kníže Jan Jiří Krnovský (1577 – 1624), část 2

Dokončení z č. 6

Jan Jiří Krnovský nepřestal věřit na možnost změny poměrů v českých zemích ani po nešťastné bitvě na Bílé hoře. Byl nepřítelem nečinnosti a apatie. Považoval obojí za nejhorší východisko v této rozhodující době. Byl připraven obětovat všechno na podporu pokračujícího povstání. V dubnu 1621 dostal od krále Fridricha potvrzení svého knížectví a zároveň jmenování vrchním velitelem slezských vojsk. Vrhł se spolu s představiteli protestantské opozice do horečné činnosti. Chtěli uskutečnit dřívější plán Matyáše Thurna, kde těžištěm dalších střetů se mělo stát Slezsko. Odtud by se měl vést útok přes Moravu, přímo na Vídeň. Uvědomovali si ovšem, že další pokračování boje je závislé na zahraniční spolupráci.

Po poradě se zástupci německých knížat a některých velmocí se nový plán měl stát společným postupem protestantské strany. Do plánu byl zahrnut i sedmihradský vévoda Bethlen Gábor s jeho vojskem. Počítalo se i s Valachy, bouřícími se proti rekatolizaci. Akce od počátku vypadala velmi slibně. V létě kníže Krnovský vyrazil s najatým vojskem z Nisy směrem na Krnov. Tažení přes oblast se spřízněným obyvatelstvem nenarazilo nikde na odpor. Opava se pak stala hlavním místem úspěšného náboru emigrantů do knížecí armády. V létě se podařilo této armádě u Nového Jičína s převahou porazit císařská vojska a následně obsadit celou severovýchodní část Moravy. V zoufalé situaci císař povolal na pomoc své armádě zkušeného Albrechta z Valdštejna. Ten si především vymohl dostatek potravin a financí, u vojska pak prosadil svoji disciplínu a vojenské schopnosti. Úspěch se dostavil, situace na frontě se začala obracet ve prospěch Albrechta. Ten svůj nástup brzy potvrdil proti většinové protestantské koalici úspěšnou obranou Olomouce. Vojsko Jana Krnovského po

tomto překvapujícím neúspěchu ztratilo dosavadní iniciativu. Když pak Bethlen nedostal od spojenců na západě slíbené posily, začal vyjednávat o separátní mír, aniž by spojence o svém záměru informoval. Výslednou dohodou v Mikulově byl Jan Jiří postižen ztrátou svých hornoslezských knížectví, která připadla Bethlenovi jako kompenzace za utrpené ztráty. Tím Jan Jiří ztratil zázemí, potraviny, finance, všechno. Z jeho emigrantského vojska zůstaly po zimě jen zdecimované zbytky. Jinde v Evropě byla situace pro protestanty po prohraných taženích stejně nepříznivá. Dokonce i Falc, rodiště českého krále Fridricha, padla do rukou katolické strany. Ani po této pohromě ale Jan Jiří svůj zápas neukončil. Ačkoliv zůstal zcela bez prostředků, považoval se za zástupce falckého dvora v Uhrách, žil na dvoře Bethlena Gábora a podílel se na dalších plánech české emigrace proti habsburské dynastii.

Dosavadní neúspěchy probudily větší zájem protestantů v cizině, kteří začínali chápat, že bez jejich aktivnější pomoci se střetnutí ve střední Evropě neobejde. Svým návrhem se přihlásili o slovo Švédové. Avšak dříve, než došlo s nimi ke společné dohodě, nová protihabsburská akce se už rozbíhala. I ta spoléhala znovu na Bethlena Gábora a Jiřího Krnovského. Ti měli o důvod k odboji víc ve zkušenosti, že vídeňská vláda záměrně porušovala mikulovské dohody. Akce začala na jaře 1623, kdy se vzbouřili Valaši. Koncem léta vytáhl s vojskem ze Sedmihradska Bethlen a postupoval podle plánu. V říjnu slezská vojska obsadila Valašské Meziříčí. Velení císařské armády tehdy novou akci zpočátku podcenilo. Když potom armáda byla obklíčena v Hodoníně, situace se stala beznadějnou. Úspěch se zdál tentokrát jistý, i když ani tentokrát zahraniční spojenci neposkytli protihabsburské opozici dostatečné posily. Vídeňská vláda v zoufalé situaci zahájila sama jednání o míru. Druhého účastníka jednání našla opět v Bethlenovi, který znovu dokázal svoji nespolehlivost. Dlouhé jednání o míru skončilo až po půl roce, v květnu 1624, druhým vídeňským mírem.

Jan Jiří v zimě těžce onemocněl, jednání nemohl nijak ovlivnit a jeho konce se ani nedožil. Zemřel v březnu 1624 v Levoči, na cestě z Uher. Byl pohřben s nejvyššími poctami v Košicích, za přítomnosti jak Bethlena, tak uherské opoziční šlechty. Byl tak jediný ze všech hlavních pobělohorských odpůrců Habsburků, komu mohli jeho spolubojovníci vyjádřit tímto způsobem svoji vděčnost. Jeho smrt těžce dolehla na celou českou emigraci a způsobila na čas útlum její činnosti.

Jan Jiří nebyl úspěšným vojevůdcem, ale jeho neúnavný odpor proti habsburské politice, jeho obětavá a nezištná snaha o změnu poměrů ve vlasti a ke znovunabytí náboženské svobody nás opravňuje ke vzpomnutí jeho činnosti. Jako krnovský kníže vedl Horní Slezsko i ekonomicky úspěšně, zasloužil se, aby se Krnov stal významným střediskem Horního Slezska.

Ladislav Hájek

Použitá literatura: P. Balcárek, Ve víru třicetileté války.

Ilustrace v textu: kníže Gábor Bethlen v dobovém vyobrazení.

Zaujalo mne

... Když rodič vychovával dítě metodou odměn, a ne tak, aby se z věci radovalo bezděčně, připraví ho o spontánní chuť dělat věci jen tak. Zvykne si tak i v dospělém životě vykonávat povinnosti s vidinou odměny a dostane se do fáze, kdy v životě nevnímá radost, protože za vše odměnu získat nelze. Nabyde dojmu, že život sám o sobě žádnou radost nepřináší, ovládne ho smutek a pocit prázdnoty. ...

... být stále stoprocentně dokonalý, to prostě nejde. A zákonitě se to časem projeví. Tělo nelže a vždycky se na něm projeví i psychický stav.

... Meditace je fajn záležitost, aby se člověk zastavil. Ale daleko důležitější je žít reálný život, v něm být v pohodě a s někým ho sdílet. To znamená žít naplno a mít kolem sebe lidi, s kterými můžete mluvit bez přetvářky.

... pocházím z křesťanské rodiny, jsem vychovaný ve víře. Přesto mi došlo, že Bůh za mě moje starosti nevyřeší, že nemůžu na nikoho házet zodpovědnost. Křesťanství či jiné duchovní směry se dokola ohání pojmem láska, ale dokud tou láskou nežijeme ve skutečnosti, je to prázdný pojem. Čím víc člověk poznává sám sebe, tím méně musí spoléhat na jógu, víru, meditaci, křesťanství. Tím neříkám, že je církev nebo jóga špatná, vůbec ne. Jenže nepomůže, pokud člověk pravdu a lásku nehledá sám v sobě a spoléhá se na to, že mu o ní někdo vypráví.

Z rozhovoru Marie Frajtové s Tomášem Rychnovským (36). Tomáš Rychnovský je fyzioterapeut, specializuje se na léčbu a prevenci bolesti v pohybovém aparátu, žák prof. Pavla Koláře. Magazín Pátek Lidových novin, 24. 4. 2015, str. 24, 26.

Vybral Jan Franců

Milan Rastislav Štefánik

Narodil se 21. 7. 1880 v tehdejších Uhrách v obci Košariská, která leží na moravsko-slovenském pomezí, kde jeho otec, farář Slovenské evangelické církve augsburského vyznání, spravoval v druhé polovině 19. století církevní sbor. M. R. Štefánik studoval na Karlově univerzitě v Praze a studia ukončil doktorátem v oboru matematika a astronomie. Doktorát mu předával 12. října 1904 Jaroslav Vrchlický, proděkan Filosofické fakulty UK. Po ukončení studia odjel do Francie a vědecky pracoval v observatoři Meudon u Paříže. Ve Francii absolvoval také Meteorologický institut v Trappé. Jeho vědecká činnost spočívala v pozorování a výzkumu sluneční korony a planety Venuše. Několikrát konal astronomická pozorování na vrcholu Mont Blancu a procestoval všechny světadíly. V roce 1912 získal francouzské občanství a pracoval pro francouzskou diplomacii. Jeho diplomatickým úspěchem při řešení úkolu, kterým jej pověřila francouzská vláda, byla dohoda o vybudování telegrafních bezdrátových stanic

v Ekvádoru a na Galapágách. Za svoji diplomatickou činnost obdržel v roce 1914 od francouzské vlády řád Čestné legie. Aktivně, jako letec francouzské armády, se zúčastnil bojů v 1. světové válce na francouzské, srbské a italské frontě. U letectva zavedl meteorologickou službu a dosáhl hodnosti brigádního generála.

Celou svou energií se vložil do boje proti Rakousko-uherské monarchii a stal se místopředsedou Národní rady československé v Paříži. Organizoval česko-slovenské legie ve Francii a v Itálii a připravil přesun legionářů bojujících v Rusku do vlasti.

Ke konci 1. světové války se zasnoubil s italskou markýzou Julianou Benzoni.

Má nehynoucí zásluhy na ustanovení samostatného československého státu. V československé zahraniční vládě zastával funkci ministra obrany. Zahynul 4. května 1919 při letecké katastrofě u Bratislavy.

Parlament československé republiky v roce 1990 přijal zákon: **„Milan Rastislav Štefánik se zasloužil o stát“**.

Jeho životní krédo bylo: „Věřit, milovat, pracovat“.

Řekli, nebo napsali o Štefánikovi:

T. G. Masaryk: Štefánik naší věci svoji propagandou velmi prospěl. Zjednal si velice brzy v Paříži kruh přátel a ctitelů, propagandu vedl více po způsobu apoštola, nežli diplomata - vojáka. Urovnal mně a dr. Benešovi na mnohých rozhodujících místech v Paříži a v Římě cestu. Mne osobně měl Štefánik až dojemně rád. Splácel jsem mu jeho oddanost a za jeho pomoc v našem odboji zasluhuje vděčnost nás všech. Každý, kdo s ním měl příležitost spolupracovat, ví, jak vzácný člověk odešel nejen nám, ale i Francii, ba celému světu. (Světová revoluce, strana 119 a 120.)

Eduard Beneš: Naši akci prokázal Štefánik služby veliké. Nejen opravdovou prací, ale také tím, že jako vynikající člen Národní rady reprezentoval mezi námi živel slovenský. Byl živým dokladem spolupráce Čechů a Slováků, zdůrazňoval nekompromisně československou jednotu národní. Pracoval stále, vytrvale do úmoru. Jeho činnost přesahovala rámec československé otázky.

Zúčastnil se důležitých jednání v různých otázkách politiky francouzské, italské i anglo-americké. Mimořádnou účast měl i v politice ruské. Problémy války viděl vždy jen světově. Kéž národ československý zachová generála Štefánika ve věčné paměti. (Československá korespondence, Paříž 6.5.1919)

Dušan Lacko

Jak jsme poznali Izrael

Rádi bychom se s Vámi podělili o náš zážitek z cesty do země Izrael, kterou jsme podnikli společně v měsíci březnu. Každý z nás přikládá svůj příběh se zemí Izrael. Chtěli bychom vás tímto všechny povzbudit k návštěvě Izraele a samozřejmě i vybídnout k podpoře státu Izrael. Děkujeme.

Katka a Milan Cahlíkovi

Milan: Již dlouho jsem toužil poznat zemi Izrael, zemi Abraháma, Izáka a Jákoba, zemi, kterou Bůh zaslíbil vyvolenému národu. Několik let jsem četl a připravoval se na setkání se zemí Svatého. Vše v teoretické rovině různých cestopisů a fotografií. Četl jsem pravidelně The Jerusalem Post (www.jpost.com), Haaretz Newspaper (www.haaretz.com), články organizace The Temple Institute (www.templeinstitute.org), popřípadě sledoval na ČT (www.ivysilani.cz) různé dokumentární pořady představující zemi Izrael z různých úhlů pohledu. Loni, jednoho dne mi moje žena řekla, že nás přihlásila na zájezd do Izraele, který pořádá „misijní babička“ Ludmila Hallerová. Můj sen se pomalu začínal naplňovat.

A letos koncem března se uskutečnil. S manželkou Katkou jsme vyrazili poznávat Erec Jisra'el.

Jak na mě Izrael zapůsobil? Můj první dojem byl, že jedu domů. Na každém kroku jsem viděl i cítil svoji historii - svoji niternou historii. Pocit, kdy dosedlo letadlo na letiště Ben Guriona, se nedá ani slovy vypsát. Najednou cítíte, že se vám splnil životní sen, že to, co bylo vždycky daleko, je najednou zde. Tento pocit musí zažít každý sám. Dávné příběhy ožívají před očima, příběhy, které nás ovlivňují více, než si často uvědomujeme.

Co jsem v Izraeli prožil? Viděl jsem Jeruzalém, kde jsem navštívil nejdůležitější hory: horu Olivovou, horu Sión, Herzlovu horu, viděl horu Zlé rady. Zažil jsem úžasný výhled z kavárny na střeše blízko chrámu Vzkříšení, kde jsem pozoroval celý starý Jeruzalém z ptačí perspektivy. Viděl jsem všechna důležitá místa Jeruzaléma najednou: Olivovou horu, kde jsem vyhlížel a představoval si příchod Krista (Zachariáš 14,4), Golgatu (Marek 15,22), chrámový pahorek (1. Královská 6,1-14), západní stěnu (Lukáš 19,44), a hleděl jsem i směrem k Siónu (Marek 14,15). Procházel jsem se v místech, kde byl umučen Štěpán (Skutky 7,59), přes Kidronské údolí jsem hleděl na zazděnou

Zlatou bránu, kterou v 16. století uzavřel sultán Sulejman I., aby tudy nemohl projít Mesiáš.

Seděl jsem uvnitř v Chrámu Vzkříšení a přemítal nad událostmi, které se tu staly (Matouš 27,54), u hrobu jsem viděl ženy (Matouš 28,1) a představoval jsem si, jak tam s nimi stojím i já. Viděl jsem shon dnešního města, směsici zvyků, které sem přinesli lidé ze všech koutů světa (Jeremiáš 31,10), židovský národ spěchající v době těsně před šabatem dokončit přípravy a spolu oslavovat u západní stěny nebo v jiných synagogách, zažil jsem šabatovou slavnostní večeři, modlitbu pronášenou naším řidičem Avim a úžasnou radost židovských rodin slavící šabat společně v košer hotelu Ramat Rachel, kde jsme v Jeruzalémě bydleli.

Viděl jsem novou zlatou Menoru umístěnou v židovské čtvrti Jeruzaléma připravenou pro další chrám. Slyšel jsem troubit šofar...

Projel jsem celou zemi, od Ejlatu až po Golanské výšiny. Viděl jsem Judskou i Negevskou poušť, navštívil model Stánku setkávání (v měřítku 1:1) v Negevské oáze Timna. Tam jsem zažil nádherný výklad spojující Starý zákon s Novým (Židům 13, 9-15). Stál jsem v kibucu Sde Boker u hrobů manželů Ben Gurionových a v úžase hleděl na nádherné pepřovníky s úžasně ovocnou vůní.

V Galilei jsme navštívili pro mě velmi důležitá místa, jako jsou: Kafarnaum (Jan 6, 53-59), Cesareu Filipovu (Matouš 16, 16), horu Blahoslavenství (Matouš 5, 1-2). Jedl jsem Petrovu rybu (*Sarotherodon Galilaeus*), prožil plavbu po Galilejském jezeře (moři), kde vanul vítr ovoněný opojnou květinovou vůní. Již si dovedu představit bouři na jezeře a v dálce skrze víru vidím kráčet Ježíše, který nás jde zachránit (Jan 6, 19).

Viděl jsem velmi dobře připravenou izraelskou armádu, která chrání zemi Izrael. V Negevské poušti probíhalo právě cvičení, viděl jsem protiraketový štít na jihu i severu. Zažil jsem, s jakou úctou se lidé zastavovali na vojenských kontrolách v poušti a dávali vojákům chladnou vodu, ovoce, sladkosti a děkovali za jejich službu zemi. Izraelská armáda i sám Izrael budí respekt, a to nejenom můj (Zachariáš 12, 3).

Vzpomínal jsem na utrpení židovského národa nejenom v památníku Jad Vašem (Izaiáš 56, 5), ale i na Masadě a Golanech. Vzpomněl jsem na židovské obce v Čechách i na Moravě, které již nejsou.

Jedl jsem izraelská jídla, pil víno z Golan, brouzдал se vodou v Jordánu, koupal se ve všech izraelských mořích a nasával atmosféru Izraele, koupil šperk s ejlatským kamenem. Zpíval jsem židovské písně, prožil večeri Páně v Gordonově zahradě.

Všechny tyto vněmy byly „vecpány“ do 10 dnů a tak bude dlouho trvat, než je všechny moje mysl vstřebá.

Každý, kdo nastoupí do letadla na zpáteční let z Izraele, začne toužit se tam znovu vrátit. I já jsem vlastně nejel domů, ale z domova se jenom vracel zpět (doufám jenom na chvíli). Už se těším na nový Jeruzalém s Kristem

vládnoucím (Zjevení 21, 1-7). Následující týdný jsem pak prožil jako v mrákotách. Realita českého domova mě jakoby mýjela. Moje tělo se vrátilo, ale duše zůstala. Mnoho dní jsem chodil po Brně, ale mysl byla v Jeruzalémě.

Po příjezdu se postupně ve vzpomínkách vracím na jednotlivá místa a začínám vnímat Bibli jako jeden celek, stránky uvozující Starý a Nový zákon už nerozdělují písmo na dva oddělené svazky, ale začínám vnímat jejich spojitost, jejich neoddělitelný celek.

Všechny Vás nakonec zdravím slovy: „Příští rok v Jeruzalémě!“.

Bůh žehnej Izraeli!

Katka: Mě to do Izraele vůbec netáhlo. Připadalo mi, že je to země Židů a že tam není bezpečno. Když jsem ale ty roky viděla touhu svého muže a přečetla si knihu od Ludmily Hallerové „Pod oblakem“, tak jsem řekla: "Jestli do Izraele, tak s Ludmilkou." No a šlo to rychle. Jeden mail, termín už byl, další podrobnosti časem. A termín byl přesně na den našeho 20. výročí. Takové znamení! Před odletem jsem měla obavy, zda to zvládnu zdravotně a hlavně jestli se vůbec vrátíme. Obavy se vytratily v momentě, kdy letadlo dosedlo na izraelskou půdu. Opravdu to bylo jako se vrátit domů. Netušila jsem, že někdy v životě zažiji takový pokoj v srdci. Dokázala jsem zapomenout na realitu všedních dní, na shon se čtyřmi dětmi, na starosti a trápení, na zdravotní problémy...

Izrael mě pohltil. Je to země opravdu oplývající mlékem a medem. Tam je všechno takové plné. Barvy. Všude kvetou květiny, jejich barva je sytá. Květy jsou obrovské.

Jídlo: Chuť jídla naplňuje chuťové buňky tak moc, že nejde přestat ochutnávat. Milan si nemohl vynachválit maso a já zase zeleninu. Poprvé jsem ochutnala HALVU. Něco tak dokonalého a výživného jsem nikdy nejedla. Hned jsem si ji v Čechách koupila, ale nedosahuje té izraelské chuti. V březnu zrovna dozrávají v Izraeli citrusy. Stromy obsypané citróny velikosti velkých, ale opravdu velkých jablek, lákají k zakousnutí. Grepy jsou tak sladké, že se loupou jako pomeranče a já se jeden za druhým.

Lidé: Z lidí v Izraeli vyzařuje takový klid, radost a otevřenost. Hned se dají do řeči a není to jen ze slušnosti. Opravdu je ti druzí zájemají. Židovky jsou krásné ženy.

Země: Projeli jsme Izrael z jihu na sever. Zažili jsme velký vítr, velké horko na poušti, déšť v Jeruzalémě, koupání na korálových útesech a v Mrtvém moři. Viděli jsme sníh na Hebronu. Prostě všechno. Nejúžasnějším zážitkem pro mě

byla plavba po Galilejském jezeře. Vzduch tak nádherně voněl květinami a to jsme byli daleko od břehu. Fredy Winkler, náš průvodce, nevěděl, co je to za vůni, ale říkal, že i 80 km je tamější vítr schopen nést vůni. Tak byla intenzivní.

Cestovala jsem jako "doprovod" svého muže a Izrael si mě chytil. Je to páte evangelium, jak říká Ludmila.

Když člověk stojí na Masadě a hledí do pouště a na Mrtvé moře, přemýšlí: Tady se dá žít? S celou rodinou, dobyt看kem a ve stanu? Jak dlouho člověk vydrží to horko, najde pramen vody? Myslím si, že to člověk bez Boží moci nemůže zvládnout. Bible tam ožívá.

Když koukáte na ty veliké kopce a představujete si stáda ovcí a pastýřů, tak to není jako u nás. Lepší tráva nebo horší tráva. Tam je to žádná tráva nebo občas někde trs trávy. "Hospodin je můj pastýř". Jen on ví, kde se v rozvalině objeví ten trs trávy, kde spočinu ve stínu, kde najednou bude voda.

Izrael je země vyvolená. Žil tam Mesiáš a zase se tam vrátí. Izrael mě chytil za srdce.

Získala jsem jiný pohled na Židy, pochopila jsem, že spoustu věcí v Bibli nechápu a ani nemůžu chápat. Je to psané o Izraeli a z Izraele.

Jestli se někdy vrátím, tak do domu modliteb na Olivovou horu. Izrael potřebuje naše modlitby, čeká na naši modlitební podporu.

Vyprošujte Izraeli pokoj!

PS: Jak Milan psal, že po návratu se naše duše ještě nějaký čas toulaly po Izraeli, ač naše těla byla už zpět v Čechách, tak musím říct, že i minulý týden, kdy jsme promítali fotky kamarádům, jsem se zase nějaký čas jaksi nemohla zapojit do reality. Jako by se duše zase chvíli toulala "doma."

Brno I

1.7.	Bedřiška Köhlerová	108 let
2.7.	Vlasta Michalská	94 let
2.7.	Anna Seberová	78 let
4.7.	Kateřina Nečasová	50 let
4.7.	Dana Ondrová	40 let
5.7.	Marie Šťastná	73 let
5.7.	Vladimír Zhoř	87 let
6.7.	Marie Piycová	86 let
6.7.	Zdenka Škeříková	85 let
7.7.	Libuše Plívová	96 let
8.7.	Růžena Burgetová	89 let
9.7.	Milan Chmelík	70 let
10.7.	Josef Ondra	71 let
10.7.	Božena Zhořová	83 let
11.7.	Daniela Dostálová	40 let
12.7.	Kamil Čermák	71 let
12.7.	Anna Smutná	89 let
16.7.	Jiřina Kostelková	70 let
17.7.	Vlasta Nykodýmova	91 let
22.7.	Jiří Kepák	74 let
25.7.	Jana Kropáčová	74 let
26.7.	Ilona Jelínková	78 let
26.7.	Pavčina Málková	40 let
27.7.	Anna Jochymková	74 let
27.7.	Jan Syřůček	71 let
27.7.	Hana Winklerová	84 let
28.7.	Jaroslav Loubal	76 let
29.7.	Jarmila Orlová	80 let
30.7.	Milan Kopřiva	79 let
31.7.	Petr Hampel	70 let
31.7.	Lydie Vařejková	71 let
3.8.	Zdeňka Ondráková	40 let
6.8.	Jiří Chalupník	76 let
6.8.	Vlastimila Mlejnková	71 let
6.8.	Jarmila Nováčková	74 let
6.8.	Radek Polách	40 let
7.8.	Jiřina Boháčková	74 let
8.8.	Hana Grombiřiková	40 let
8.8.	Josefa Přikrylová	94 let
12.8.	Emílie Hudečková	70 let
12.8.	Milena Šimurdová	77 let
13.8.	Libor Měšťan	83 let
14.8.	Vlasta Dvouletá	90 let

Brno II

3.7.	Eva Podrábská	40 let
8.7.	Věra Randýsková	91 let
8.7.	Zbyněk Čurda	71 let
11.7.	Jaroslav Urban	73 let
14.7.	Božena Plisková	70 let
17.7.	Libuše Holečková	87 let
18.7.	Jana Mrázková	40 let
20.7.	Libor Nykodým	72 let
30.7.	Radoslav Marek	78 let
30.7.	Vlasta Šuláková	76 let
1.8.	Jan Kimmer	40 let
3.8.	Věra Uhlířová	88 let
3.8.	Ladislav Vašina	88 let
5.8.	Oldřich Pliskva	76 let
10.8.	Vlasta Melicharová	88 let
10.8.	Alena Šebestová	81 let
15.8.	Pavel Zemánek	71 let
16.8.	Petr Merta	78 let
16.8.	Alena Trojanová	78 let
21.8.	Alena Kučerová	60 let
21.8.	Lubomír Kukla	60 let
24.8.	Věra Nykodýmova	71 let
24.8.	Gabriela Štětinová	40 let
28.8.	Libuše Mahelová	74 let

Konfirmováni byli:

Martin Běhávka, Saša Floriánová,
Klára Horáková, Rostislav Mahel,
Jana Miklánková, Štěpán Pikna,
Jakub Socha, Jan Socha

Oddáni byli:

23.5. Iva Šotnarová a Petr Fadrný
6.6. Svatava Chromá a Rudolf
Matuška

14.8.	Miroslava Slavičková	40 let
15.8.	Radmila Jedličková	92 let
15.8.	Libuše Kožoušková	78 let
15.8.	Blahoslava Ondrová	100 let
17.8.	Martin Staník	10 let
19.8.	Miloslava Mikšovská	78 let
25.8.	Viera Holečková	87 let
25.8.	Pavel Lauterer	82 let
25.8.	Julie Přikrylová	20 let
27.8.	Jarmila Davidová	82 let
29.8.	Vlasta Zukalová	90 let
30.8.	Ivana Vlčková	73 let

Pokřtěni byli:

- 7.6. Adam Čapov, nar. 2010
Jan Čapov, nar. 2014
Anna Čapovová, nar. 2014
- 21.6. Viktorie Ježková, nar. 2014

Konfirmováni byli 28.6.:

David Čoupek, Tomáš Dvořák, Vojtěch Kundera, Josef Michal, Matěj Přikryl, Vojtěch Rybářík.

Oddáni byli:

- 13.6. Veronika Matušková a Dalibor Šťastný
- 13.6. Jana Strouhalová a Ivan Veselý
- 27.6. Lucie Veselá a Jan Tomek
- 27.6. Veronika Foltánková a Pavel Janeček
- 27.6. Petra Zmeškalová a David Zbíral

DÍKY A PROSBY

Hospodine, Pane náš! Mnohokrát a mnohými způsoby jsi nám o sobě dával vědět. Když jsme se narodili, obklopil jsi nás láskou rodičů. Když jsme byli nemocní, uzdravil jsi nás. Když jsme udělali chybu, odpustil jsi nám. Když jsme si nevěděli rady, přišla pomoc a vysvobození. Ale my jsme si chtěli dokázat, že tě nepotřebujeme. A zdálo se nám, že to zvládneme. Byla to však jen ztráta času. Brzy jsme poznali, jak jsme slabí, zranitelní a hloupí. Dnes už víme, jak dobré je žít z Tvé pomoci a lásky. Chceme se proto nechat vést tvým Slovem a příkladem a ne svým sobectvím a ctižádostí. Už nechceme být soukromníky, kteří mezi sebou stále jen soutěží, ale tvými služebníky, kteří uskutečňují tvou vůli. Díky, Pane, že jsi k nám měl takovou důvěru, že jsi nám svěřil dar Ducha svatého, abychom připomínali sobě i druhým tvou slávu a dobrotu. Amen.

Brno I, svatodušní svátky 24.5.2015

Brno I

První část schůze byla věnována rozhovoru s kandidátkou na místo druhé farářky sestrou Janou Hofmanovou. Sboru se představí v neděli 13. září. V druhé části schůze vyjádřili presbyteři spokojenost s průběhem nedávným sborových akcí: Muzejní nocí, Nocí kostelů, víkendem na Blažkově, nešporami a zvláště ekumenickou bohoslužbou k 600. výročí mučednické smrti Mistra Jana Husa. Domluvili jsme program a datum sborové neděle 11. října a vzpomínku na 120 let od otevření Betlémského kostela 25. října. Radost nám udělala rekordní výše sbírky na Jeronýmovu jednotu (34 250 Kč) a doporučili jsme druhé vydání turistické známky Červeného kostela.

Jiří Gruber

Brno II

Faráři sboru poděkovali přítomným presbyterům za jejich aktivní účast při organizování letošní Noci kostelů. Staršovstvo vzalo na vědomí informaci, že příští rok bude program plánován také pro kazatelskou stanici v Tišnově. Staršovstvo ocenilo pěkný průběh služeb Božích spojených s konfirmační slavností. Rozhodlo také o novém obsazení jednoho z uvolněných studentských bytů a potřebných úpravách v tomto bytě. Schválilo podmínky otevření farní zahrady pro rodiče s nejmenšími dětmi. Presbyteři se při této poradě nesešli před prázdninami naposledy: na úterý 16. 6. se domluvili k neformálnímu setkání na sborové zahradě.

Martin Horák

Brno - Židenice

Na začátku schůze 10. 6. staršovstvo zhodnotilo letošní Noc kostelů v našem sboru jako po všech stránkách velmi vydařenou akci. Vedle běžné agendy jsme se věnovali organizaci sborového dne 21. 6. 2015, zřízení sdílených Google kalendářů na sborových stránkách (děkujeme J. Suchému a P. Šplíchalovi) a přípravě letošního podzimního sborového zájezdu. Velkou část schůze zabraly opět záležitosti týkající se změny faráře. Volbu R. Včelné plánujeme na 20. 9. 2015. V období neobsazenosti bude zapotřebí zvýšené aktivity nejen členů staršovstva. V této souvislosti jsme s radostí přivítali ochotu Jiřího Bureše, faráře v Boskovicích, ujmout se v rámci mezisborové výpomoci části práce v naší kazatelské stanici v Blansku. Hovořili jsme také o pátečních sborových večerech po prázdninách a o spolupráci s brněnskou Diakoníí.

Zdeňka Vaňásková

BOHOSLUŽBY O PRÁZDNINÁCH

Brno I

5.7. 5. po sv. Trojici
9:00 ČK Olga Tydlitátová
14:15 Rch Olga Tydlitátová

12.7. 6. po sv. Trojici
9:00 ČK Jiří Gruber

19.7. 7. po sv. Trojici
9:00 ČK Olga Tydlitátová
14:15 Rch Olga Tydlitátová

26.7. 8. po sv. Trojici
9:00 ČK Olga Tydlitátová

2.8. 9. po sv. Trojici
9:00 ČK Olga Tydlitátová, VP
14:15 Rch Olga Tydlitátová

9.8. 10. po sv. Trojici
9:00 ČK Jaroslav Vítek

16.8. 11. po sv. Trojici
9:00 ČK Jiří Gruber
14:15 Rch Jiří Gruber

23.8. 12. po sv. Trojici
9:00 ČK Jiří Gruber

30.8. 13. po sv. Trojici
9:00 ČK Olga Tydlitátová

Brno II

5.7. 5. po sv. Trojici
9:00 BD Matouš Pleva
10:30 Tiš Pavel Just

12.7. 6. po sv. Trojici
9:00 BD Saša Hauserová

19.7. 7. po sv. Trojici
9:00 BD Saša Hauserová
10:30 Tiš Saša Hauserová

26.7. 8. po sv. Trojici
9:00 BD Saša Hauserová

2.8. 9. po sv. Trojici
9:00 BD Martin Horák
10:30 Tiš Martin Horák

9.8. 10. po sv. Trojici
9:00 BD Martin Horák

16.8. 11. po sv. Trojici
9:00 BD Saša Hauserová
10:30 Tiš Saša Hauserová

23.8. 12. po sv. Trojici
9:00 BD Martin Horák

30.8. 13. po sv. Trojici
9:00 BD Martin Horák

BOHOSLUŽBY O PRÁZDNINÁCH

Brno - Husovice

5.7. 5. po sv. Trojici

9:00 Štěpán Hájek

12.7. 6. po sv. Trojici

9:00 Štěpán Hájek

19.7. 7. po sv. Trojici

9:00 Štěpán Hájek

26.7. 8. po sv. Trojici

9:00 Štěpán Hájek

2.8. 9. po sv. Trojici

9:00 Jaroslav Vítek

9.8. 10. po sv. Trojici

9:00 Štěpán Hájek

16.8. 11. po sv. Trojici

9:00 Vladimír Zikmund

23.8. 12. po sv. Trojici

9:00 Jiří Šimsa

30.8. 13. po sv. Trojici

9:00 Jiří Šimsa

Brno - Židenice

5.7. 5. po sv. Trojici

9:00 Židenice, VP Pavel Kašpar

14:00 Blansko VP, Pavel Kašpar

12.7. 6. po sv. Trojici

9:00 Židenice, Josef Suchý

14:00 Blansko, Josef Suchý

19.7. 7. po sv. Trojici

9:00 Židenice, Marta Židková

14:00 Blansko, Marta Židková

26.7. 8. po sv. Trojici

9:00 Židenice, Pavel Kašpar

14:00 Blansko, kazatel CB

2.8. 9. po sv. Trojici

9:00 Židenice, VP Marta Židková

14:00 Blansko, VP Marta Židková

9.8. 10. po sv. Trojici

9:00 Židenice, Marta Židková

14:00 Blansko, Marta Židková

16.8. 11. po sv. Trojici

9:00 Židenice, Pavel Kašpar

14:00 Blansko, Pavel Kašpar

23.8. 12. po sv. Trojici

9:00 Židenice, Olga Tydlitátová

14:00 Blansko, kazatel CB

30.8. 13. po sv. Trojici

9:00 Židenice, Pavel Kašpar

14:00 Blansko, Pavel Kašpar